

Egt waar hor: had ik maar een stappenplan!

M. Spaans en I.M. Koster- Wognum

OBS De Klipper te Hoorn NH, januari – mei 2013. Tel: 0229-291919

INLEIDING

Wij merkten dat kinderen veel aangeleerde spellingscategorieën niet goed toepassen in schriftelijk werk. We wilden bereiken dat de kinderen in een vrije tekst minder spelfouten zouden maken. We wilden bij de kinderen een kritische houding aanleren zodat hun stelproducten verbeterden. Het verbeteren van het spellingbewustzijn is relevant voor de groepen 3 tot en met 8.

METHODE

We begonnen met de nulmeting. We wilden eerst schrijfproducten gebruiken waarbij we geen invloed wilden hebben op de kinderen wat betreft spellingscorrectie. Het aantal fouten in deze stelopdrachten was te summier om een foutenanalyse op te baseren.

Daarom gebruikten we de cito-resultaten van januari 2013 M4 en de signaleringstoetsen van Taalverhaal spelling.

Met de spellingcategorieën uit woordpakket 5/6 en woordpakket 13/14 wilden we het onderzoek voortzetten, omdat in deze toetsen de meeste fouten werden gemaakt.

Deze categorieën in deze woordpakketten zijn: woorden met eer/oor/eur en woorden met ch(t).

We hebben een stappenplan voor zelfcorrectie gemaakt dat aansluit bij de spellingsmethode van Taalverhaal. Daarna hebben we de kinderen van onze 2 groepen in een tijdsbestek van 3 maanden ongeveer 10 stelopdrachten gegeven en daarbij het stappenplan gebruikt. Een controlegroep maakte dezelfde opdrachten zonder stappenplan. Hierna hebben we M4 cito-scores vergeleken met E4 scores. En we hebben de dictees uit bovenstaande woordpakketten nogmaals afgenomen. Uit elke groep hebben we 4 kinderen gekozen voor het maken van een foutenanalyse.

VERVOLG

We willen kijken of we ons stappenplan volgend jaar kunnen aanpassen. We willen kijken of we ons stappenplannetje zo kunnen aanpassen dat hij toepasbaar is op alle afspraken. Daarin willen we in elk geval leestekens als hoofdletters en punten in meenemen.

Daarnaast willen we doorgaan met het kritisch kijken naar de stelopdrachten (lessen 7) van de methode taalverhaal en we willen deze betekenisvoller maken. En we hopen de andere groepen in onze bouw te kunnen motiveren hetzelfde te gaan doen. We willen nog meer lezen over spellingsbewustzijn en spellinggeweten (ontwikkeling van het kind).

BRONNEN

1. Handleiding Taalverhaal taal, Hetty M.G. van den Berg. Thiememeulenhoff 2003, Utrecht/Zutphen.
2. *het boek strategisch spellen meenemen*
3. Expertisecentrum Nederlands: artikelen uit het archief (stappenplan voor zelfcorrectie spelling) www.slo.nl
4. JSW boek 35 Spelling, Hans Oepkes. Hoofdstuk 2.3 Spellinggeweten en spellingbewustzijn.

ONDERZOEKSVRAAG

Hoe kunnen we er voor zorgen dat de leerlingen de spellingsregels die we behandeld hebben tijdens de les ook op een goede manier toepassen als ze zelf stelopdrachten maken?

RESULTATEN

We hebben gemerkt dat we door het werken met het stappenplan zelf als leerkracht de kinderen automatisch veel meer wijzen op het aannemen van een kritische houding tijdens stelopdrachten.

De kinderen reageren door het stappenplan ook regelmatig met kreten als: "O ja ik heb dit of dat woord niet goed geschreven!" In de eerste drie kolommen van de tabel staat de nulmeting. De laatste 3 kolommen geven de nameting weer. In onderstaande tabellen kun je zien dat er bij de controlegroep bij de nameting meer fouten zijn gemaakt dan de twee groepen die met het stappenplan hebben gewerkt. Bij de controlegroep is te zien dat één leerling bij de nameting zelfs meer fouten heeft gemaakt dan bij de nulmeting. De andere kinderen uit de controlegroep hebben hetzelfde aantal fouten gemaakt als bij de controlegroep.

Groep	Signt. wp 5/6 - wp 13/14(16w.)	1 fout = 6,25%	Cito M4 januari 2013	Contrid. wp 5/6 en 13/14		Cito E4 juni 2013
Marian						
Leerling A	3 fout	18,75%	D V	1 fout	6,25%	C III
Leerling B	2 fout	12,5%	B III	0 fout		A II
Leerling C	4 fout	25%	B III	0 fout		C III
Leerling D	4 fout	25%	C IV	0 fout		C IV

Groep Ingrid	Signt. wp 5/6- wp 13/14 (16w.)	1 fout = 6,25%	Cito M4 januari 2013	Controledictee wp 5/6 en 13/14		Cito E4 juni 2013
Leerling A	2 fout	12,5%	B III	0 fout		A I
Leerling B	3 fout	18,75%	B III	0 fout		A I
Leerling C	3 fout	18,75%	C III	0 fout		B III
Leerling D	4 fout	25%	C IV	2 fout	12,5%	D IV

Controle-groep	Signt. wp 5/6 - wp 13/14(16w.)	1 fout = 6,25%	Cito M4 januari 2013	Contrid. wp 5/6 en 13/14		Cito E4 juni 2013
Leerling A	3 fout	18,75%	C III	1	6,25%	D IV
Leerling B	2 fout	12,5%	D IV	4	25%	D V
Leerling C	2 fout	12,5%	D IV	2	12,5%	D IV
Leerling D	1 fout	6,25%	C III	1	6,25%	C III

CONCLUSIES

Als je bovenstaande resultaten ziet, zouden we kunnen concluderen dat het stappenplan effect heeft gehad. Door de kinderen steeds op het stappenplan te wijzen, hebben we gemerkt dat de werkhouding t.a.v. spellingcontrole wel verbeterd is bij deze kinderen. Echter dit is gemeten in dicteevorm en niet in creatieve stelopdrachten.

We verwachten op basis van deze gegevens dat kinderen in eigen werk minder fouten bij deze spellingcategorieën maken, maar we kunnen dit niet voldoende onderbouwen d.m.v. feitelijke gegevens.

We hebben gezien dat het stappenplan de kinderen activeert en het ze houvast geeft om hun gemaakt werk na te kijken.